

Νοσηλευτική Ενημέρωση



Έτος έκδοσης: 2023, Τεύχος: 12ο
Έκδοση: Ιανουαρίου - Μαρτίου

Ηλεκτρονική εφημερίδα της Παγκύπριας
Συντεχνίας Νοσηλευτών (ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ.)

«Το κράτος να διασφαλίσει τη βιωσιμότητα των δημόσιων νοσηλευτηρίων»

Άρθρο του Γενικού Γραμματέα
της συντεχνίας Παναγιώτη Γεωργίου

Σελίδα 3



**ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ.: «Τερματισμός και επιστροφή
της αποκοπής από το 13ο μισθό»**

Αναγνώρισε το λάθος του ο ΟΚΥΠΥ

Σελίδα 18

**«Γινόμαστε μάρτυρες ανησυχητικών
καταστάσεων στα ΤΑΕΠ του ΟΚΥΠΥ»**

δηλώνει ο Σάββας Ιακώβου, Οργανωτικός Γραμματέας
Δ.Σ. ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ.

Σελίδα 5

**«Να διασφαλιστεί η επαρκής
στελέχωση των
νοσηλευτηρίων»**

Του Θεόδωρου Πετέλη,
Εκπροσώπου Τύπου
ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ.

Σελίδα 10



**«Η αξία της επικοινωνίας
με τους ασθενείς μας»**

Του Χρίστου Χριστοδούλου, Ταμιά
ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ.

Σελίδα 7

**Απολογισμός ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ.
για το 2022**

Όχι εκπτώσεις στα θέματα εργασίας,
υγείας και ασφάλειάς μας

Σελίδα 14

**«Διεκδικούμε την πλήρη αποκατάσταση
της Α.Τ.Α. στο 100% της»**

του Θεόδωρου Τράπαλη, Μέλους Δ.Σ. ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ.

Σελίδα 12



ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΔΟΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ

- **Ιδιοκτησιακό καθεστώς:** Παγκύπρια Συντεχνία Νοσηλευτών (ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ.)
- **Διεύθυνση:** Βερενίκης 14, Διαμ.104, Άγιος Δημήτριος, 2002 Στρόβολος, Λευκωσία
- **Τηλέφωνο:** 22 379610
- **Τηλεμοιότυπο:** 22 379611
- **Ηλεκτρονική Διεύθυνση:**
pasynocyprus@gmail.com
- **Επίσημη ιστοσελίδα:** www.pasyno-cyprus.com
- **Ιστοσελίδα Facebook ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ.:** <https://www.facebook.com/groups/578527048874036/>
- **Ιστοσελίδα ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ. Εκδηλώσεις/ Προσφορές:** <https://www.facebook.com/search/top>
- **Twitter ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ.:** <https://twitter.com/>
- **Εκδοτική ομάδα:** Παναγιώτης Γεωργίου, Χρίστος Χριστοδούλου, Σάββας Ιακώβου Φαίδων Ηλία και Θεόδωρος Τράπαλης
- **Υπεύθυνοι Σύνταξης:** Θεόδωρος Τράπαλης και Σάββας Ιακώβου
- **Επιμέλεια κειμένων:** Θεόδωρος Τράπαλης
- **Φωτογραφική επιμέλεια:** *Traptheo*

Τα ενυπόγραφα άρθρα απηχούν τις απόψεις του υπογράφοντος και δεν εκφράζουν υποχρεωτικά την εφημερίδα.

Απαγορεύεται η ανατύπωση και η εκμετάλλευση των κειμένων ή μέρος αυτών χωρίς την έγγραφη συγκατάθεση του εκδότη.



Ταμείο Πρόνοιας, Υγείας και Ευημερίας ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ.

Το Δ.Σ. ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ. έχει θέσει σε λειτουργία, από το Νοέμβριο το 2018, το Ταμείο Πρόνοιας, Υγείας και Ευημερίας.

Βασικές επιδιώξεις της συντεχνίας με τη δημιουργία του συγκεκριμένου ταμείου είναι η αλληλεγγύη μεταξύ των μελών της σε θέματα που αφορούν την πρόνοια, την υγεία και την ευημερία τους καθώς και στην ηθική και υλική υποστήριξή τους.

Η χρηματοδότηση του ταμείου πρόνοιας, υγείας και ευημερίας είναι καθολική από τα μέλη της και η οποία είναι της τάξεως του 0,10% επί του μηνιαίου μισθού.

Για την εύρυθμη λειτουργία του Ταμείου έχει οριστεί διαχειριστική επιτροπή Ταμείου Πρόνοιας, Υγείας και Ευημερίας μελών ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ., στην οποία εκπροσωπούνται όλα τα επαρχιακά νοσηλευτήρια και της ψυχικής υγείας.

Οι κανονισμοί που διέπουν το καταστατικό με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μελών, είναι αναρτημένοι στην επίσημη ιστοσελίδα της συντεχνίας μας.



«Κύριε Πρόεδρε, στηρίξτε τα δημόσια νοσηλευτήρια!»



Ο Γενικός Γραμματέας της ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ. αποκαλύπτει αλήθειες για το δημόσιο σύστημα υγείας

Του Παναγιώτη Γεωργίου*

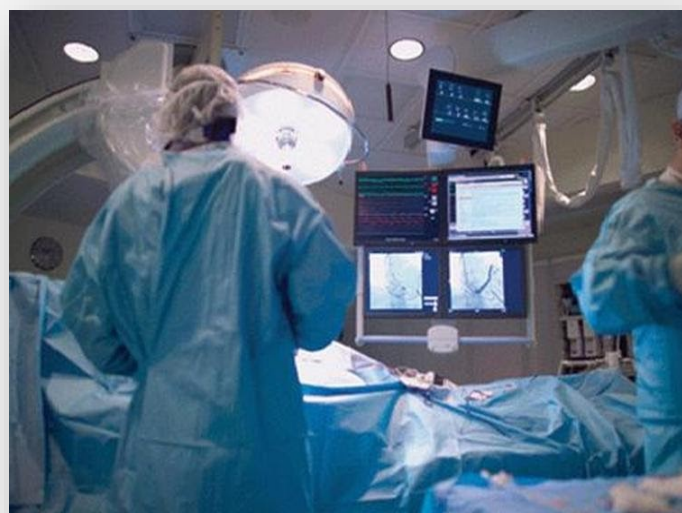
Τα δημόσια νοσηλευτήρια είναι η ραχοκοκαλιά, ο πυρήνας ενός συστήματος υγείας. Ο κύριος λόγος είναι ότι διαθέτουν υψηλού επιπέδου μηχανήματα και τεχνολογία, καταρτισμένο και έμπειρο προσωπικό και έχουν τη δυνατότητα να διαχειρίζονται δύσκολα και πολύπλοκα περιστατικά που δεν μπορούν να περιθάλπονται στον ιδιωτικό τομέα.

Η πανδημία του κορωνοϊού απόδειξε ότι, τα δημόσια νοσηλευτήρια - με την εισαγωγή του Γενικού Σχεδίου Υγείας έγιναν αυτόνομα – μετατράπηκαν σε στρατιώτες πρώτης γραμμής σε έναν πόλεμο στον οποίον κανένας άλλος δεν ήθελε να συμμετάσχει για τρεις κυρίως λόγους:

- Δεν υπήρχε η υποδομή,
- δεν υπήρχε το προσωπικό και
- δεν ήθελαν να «μολύνουν» τα νοσηλευτήρια τους με έναν πρωτόγνωρο ιό που όμοιό του δεν αντιμετωπίσαμε ποτέ.

Επίσης, ήταν ευκολότερο για ένα ιδιωτικό νοσηλευτήριο να αντιμετωπίζει τρέχοντα περιστατικά και να θησαυρίζει τους γιατρούς και τα ιδιωτικά νοσοκομεία, παρά να δίνει μάχες για να σώζει ζωές.

Αυτή τη στιγμή βρισκόμαστε σε ένα κομβικό σημείο. Τα αυτόνομα νοσηλευτήρια έχουν ουσιαστικά ξηλωθεί, ιατροί φεύγουν και απασχολούνται στον ιδιωτικό τομέα λόγω του χρήματος, και το ιατρικό, νοσηλευτικό και άλλο προσωπικό που παραμένει στα Γενικά Νοσοκομεία της Κύπρου, είτε είναι αποκαμωμένο σωματικά και ψυχολογικά, είτε αντιμετωπίζει καθημερινά τη Λερναία Ύδρα της υποστελέχωσης ή δέχεται τις κριτικές από παντού.



«Οργασμός» επενδύσεων

Σε όλο αυτό το σκηνικό που στήθηκε με την ανοχή του κράτους και των επίσημων φορέων του, έχουμε πλέον να αντιμετωπίσουμε και την ανεξέλεγκτη δημιουργία νοσηλευτηρίων ιδιωτικών συμφερόντων, που ξεφυτρώνουν με στόχο να ενταχθούν στο ΓεΣΥ χωρίς ένα απαιτούμενο σχεδιασμό, μια μελέτη που να καταδεικνύει της πραγματικές ανάγκες του Γενικού Συστήματος Υγείας σε κλίνες, με γνώμονα την διατήρηση και στήριξη των νοσηλευτηρίων του ΟΚΥΠΥ.

Τα ερωτήματα παραμένουν και θα τα βρισκουμε συνεχώς μπροστά μας. Πώς θα μπορέσουν τα δημόσια νοσηλευτήρια να επιβιώσουν σε ένα σκληρό παιχνίδι ανταγωνισμού, να είναι βιώσιμα όταν απέναντί τους στέκουν τα νοσοκομεία υψηλού επιπέδου για τα οποία έχουν επενδυθεί εκατομμύρια ευρώ; Πώς θα μπορέσουν να επιβιώσουν όταν στην πίτα του ΓεΣΥ εισέρχονται συνεχώς και περισσότεροι πάροχοι υγείας που το μόνο που τους ενδιαφέρει δεν είναι η ποιότητα της υγείας αλλά η απορρόφηση χρημάτων;

Συνέχεια στη σελίδα 4

Για χρόνια τα δημόσια νοσηλευτήρια κατηγορούνταν ότι λειτουργούσαν με συστήματα διοίκησης άλλων εποχών και δημοσιοϋπαλληλικές νοοτροπίες. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια μπήκαν στα νοσηλευτήρια, υποτίθεται άτομα, τα οποία μπορούσαν να μεταφέρουν τις εμπειρίες του ιδιωτικού τομέα και τις σύγχρονες πρακτικές του management, και να βοηθήσουν να ξεπεραστούν τα προβλήματα.



Η αυτονόμηση των νοσηλευτηρίων

Αυτή τη στιγμή έχουμε μπροστά μας ένα ορόσημο, την αυτονόμηση των νοσηλευτηρίων του ΟΚΥΠΥ που πρέπει να ολοκληρωθεί μέχρι τον Ιούνιο του 2024, οπότε και υποχρεώνονται να λειτουργήσουν ανταγωνιστικά. Σύμφωνα με μελέτη που εκπονήσαμε το 2016, την ορθότητα της οποίας επιβεβαίωσε και η μελέτη της KPMG, σε όλα τα δημόσια νοσηλευτήρια υπάρχουν ανάγκες για στελέχωση και ανακατανομή του προσωπικού.

Οι προσπάθειές μας για σωστή στελέχωση όλων των τμημάτων είναι συνεχείς και ειδικότερα των τμημάτων εσωτερικής νοσηλείας που, σε αρκετές περιπτώσεις, έφεραν αποτελέσματα. Κατά την τελευταία συνάντηση μεταξύ ΟΚΥΠΥ και συντεχνιών για το θέμα της στελέχωσης, συμφωνήθηκε καταρχήν η πρόσληψη νοσηλευτών/τριών για κάλυψη των αφυπηρετήσεων του 2022 - 2023 αλλά και για νέες ανάγκες που αναπτύχθηκαν κατά την τελευταία περίοδο.

Η στελέχωση

Η συμφωνία για τη στελέχωση όλων των θαλάμων, ξεχωριστά σε όλα τα νοσοκομεία, αφορά

την αναλογία νοσηλευτών - κλινών αλλά και τις ανάγκες των ΤΑΕΠ, των τμημάτων εντατικής, αιμοδιάλυσης και των χειρουργείων.

Εκτιμούμε ότι, η συμφωνία αυτή θα βοηθήσει, σε μεγάλο βαθμό, τα νοσηλευτήριά μας αλλά και τους νοσηλευτές, που το τελευταίο διάστημα λόγω του μεγάλου φόρτου εργασίας και των συνεχών αλλαγών του προσωπικού σε διάφορα τμήματα, έχουν εξαντληθεί σωματικά αλλά και ψυχολογικά. Θα μπορούν να προσφέρουν καλύτερη και ποιοτικότερη φροντίδα στους ασθενείς με θετικό αντίκτυπο στην εικόνα των νοσοκομείων του ΟΚΥΠΥ.

Σημαντική προσπάθεια έχει καταβληθεί και για συνομολόγηση συλλογικών συμβάσεων για νεοεισερχόμενους εργαζομένους στον ΟΚΥΠΥ. Σε συνεργασία και με τις άλλες συντεχνίες και μετά την πραγματοποίηση στάσης εργασίας, συμμετέχουμε εδώ και καιρό σε συσκέψεις με τη Διοίκηση του Οργανισμού. Στόχος μας είναι η συνομολόγηση συλλογικής σύμβασης όπως αυτές που ισχύουν και στους άλλους Ημικρατικούς Οργανισμούς

Τώρα βρισκόμαστε σε νέα διλήμματα. Με τη νέα διακυβέρνηση του τόπου τίθεται κατά προτεραιότητα η επιβίωση των αυτόνομων νοσηλευτηρίων τα οποία κράτησαν τόσα χρόνια ψηλά το λάβαρο της δημόσιας υγείας. Υπάρχουν πολλά οργανωτικά και διοικητικά θέματα, υποστελεχωμένα τμήματα, δυσκίνητοι οργανισμοί και έλλειψη ευελιξίας. Όλα αυτά οδηγούν σε καθυστερήσεις στη λήψη αποφάσεων, σε έναν τομέα που πρέπει να κινείται με ταχύτητα φωτός.

Αναμένουμε να δούμε τις προθέσεις του νέου Προέδρου. Θα αφήσει τα αυτόνομα νοσηλευτήρια στο έλεος των κερδοσκόπων της υγείας; Θα επιχειρήσει παρεμβάσεις ώστε να καταστούν ανταγωνιστικά και να δώσουν μάχες σε ένα σκληρό παιχνίδι; Ή θα σηκώσει τα χέρια ψηλά και θα τα οδηγήσει σε ξεπούλημα!

* Γενικός Γραμματέας ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ.

ΤΑΕΠ: Μια οδυνηρή πραγματικότητα

Η μάχη με τα επείγοντα, τον χρόνο, το σάπιο σύστημα και οι ευθύνες των αρμοδίων

Του Σάββα Ιακώβου*



Το Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών λειτουργεί για να αντιμετωπίζει τα επείγοντα περιστατικά με ταχύτητα και αποτελέσματα. Γι' αυτό ακριβώς ονομάζεται και «επειγόντων περιστατικών».

Ακριβώς λόγω της σοβαρότητας του ρόλου που καλείται να διαδραματίσει ένα τέτοιο τμήμα θα πρέπει να είναι άρτια στελεχωμένο και να επανδρώνεται με εκπαιδευμένο προσωπικό. Παράλληλα να λειτουργεί με τον απαραίτητο ιατρικό εξοπλισμό ώστε να ανταπεξέρχεται στα επείγοντα περιστατικά της πόλης και επαρχίας στην οποία εδρεύει.

Τον τελευταίο καιρό είμαστε καθημερινά μάρτυρες ανησυχητικών καταστάσεων που επιβεβαιώνουν ότι τα τμήματα οδηγούνται προς τον κατήφορο. Μπορώ να απαριθμήσω πολλά, αλλά παραμένω στα κυριότερα προβλήματα:

- Αυξημένος χρόνος αναμονής των ασθενών στη διαλογή και της αναμονής εντός του τμήματος. Κανένας δεν είναι σε θέση να επιβάλει την τάξη. Κανένας δείκτης ποιότητας δεν αξιολογείται από το σύστημα, παρά μόνο έχει σχεδιαστεί και ενσωματωθεί στο πλάνο του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας.
- Οι υπεράνθρωπες προσπάθειες του νοσηλευτικού προσωπικού που είναι έτοιμο και πρόθυμο να εξυπηρετήσει το τμήμα, πέφτουν στο κενό.
- Τα προβλήματα περιορίζονται για τον μοναδικό λόγο ότι έχουν μειωθεί οι επισκέψεις ασθενών λόγω της πανδημίας, κατά το πρώτο και το δεύτερο κύμα και με την επιβολή των lockdowns κατά τη νυκτερινή περίοδο. Ωστόσο οι διαδικασίες και ο τρόπος λειτουργίας του τμήματος παραμένει ο ίδιος.
- Στο τμήμα, με μειωμένο αριθμό ασθενών, μπορεί να μειώθηκε ο χρόνος αναμονής στη διαλογή όχι όμως και ο χρόνος παραμονής τους στο τμήμα.

Πολύπλοκα περιστατικά

Οι ασθενείς που προσέρχονται στο Τμήμα είναι πολύπλοκα περιστατικά και οι νοσηλευτές παρεμβαίνουν σε πολύ δύσκολες περιπτώσεις.

Το Τμήμα είναι επανδρωμένο με κλίνες οι οποίες έχουν τη δυνατότητα και τον εξοπλισμό για την αντιμετώπιση εξαιρετικά δύσκολων περιστατικών (αναπνευστήρες, μόνιτορ, συνεχείς παρακολουθήσεις, αντλίες φαρμάκων κ.τλ). Ωστόσο υπολογίζεται πως το Τμήμα περιθάλπει συνήθη περιστατικά από νοσηλευτές απλού περιστατικού ΤΑΕΠ. Αντί να υπολογίζουν ένα αριθμό επειγόντων περιστατικών και να αλλάζει η στελέχωση, δηλαδή ένας νοσηλευτής ανά δύο βαριά ασθενείς ή ένας νοσηλευτής ανά έναν ασθενή όταν είναι πολυτραυματίας, διατηρείται η αναλογία ένας νοσηλευτής ανά τέσσερις ασθενείς, ανεξαρτήτως σοβαρότητας.



Όλοι αναμέναμε την εφαρμογή του ΓεΣΥ και τη δεύτερη φάση του, η οποία εφαρμόζεται με παράταση για τα ΤΑΕΠ, ώστε τα μη επείγοντα να μην προσέρχονται στο ΤΑΕΠ και να ενταχθούν και άλλα τμήματα επειγόντων στο σύστημα υγείας για καλύτερη εξυπηρέτηση του κόσμου. Οι διάφοροι διευθυντές διαβεβαιώνουν κατά καιρούς ότι «ο φόρτος εργασίας θα μειωθεί» και «θα εργαζόμαστε σε ανταγωνιστικό

περιβάλλον στο πλαίσιο του ΓεΣΥ», «πρέπει να γινόμαστε καλύτεροι γιατί δεν θα έρχονται ασθενείς».

Όλα αυτά είναι εμπνευσμένα από μια άλλη πραγματικότητα ή κάποιο άλλο σενάριο, μακριά από τα κυπριακά δεδομένα και την κουλτούρα του λαού μας. Οι εξαγγελίες παραμένουν στα χαρτιά. Τίποτε δεν έγινε για τα ΤΑΕΠ των δημόσιων νοσηλευτηρίων, τα οποία καλούνται να ανταποκριθούν σε όλα τα επείγοντα περιστατικά 24 ώρες το 24ώρο.

Φυγή αξιόλογων γιατρών

Επίσης βιώνουμε συχνά τη φυγή αξιόλογων ιατρών που εντάσσονται στο ΓεΣΥ και εγκαταλείπουν τα νοσηλευτήρια του ΟΚΥΠΥ. Δυστυχώς όποιος δεν μπορεί να εργαστεί αλλού εγκλωβίζεται μέσα στο δημόσιο. Οι νέοι ιατροί, αν και ικανοί, βρίσκουν ένα σύστημα που δεν είναι λειτουργικό και ήδη σκέφτονται σοβαρά να αποχωρήσουν ή αποχωρούν δειλά – δειλά. Ο ιδιωτικός τομέας δηλώνει «απών» από τα επείγοντα περιστατικά καθώς θεωρεί ασύμφορα τα τμήματα επειγόντων και σπατάλη πολλών πόρων. Τα τμήματα αυτά έχουν επίσης πολλές εφημερίες ειδικών ιατρών (οι οποίοι δεν εκδηλώνουν το ενδιαφέρον τους γιατί δεν πληρώνονται αδρά). Παρόλο που τα τμήματα αυτά είναι απαραίτητα για τη λειτουργία των ιδιωτικών νοσηλευτηρίων βάσει νομοθεσίας, υπολειτουργούν ή δεν λειτουργούν καθόλου.

Δυστυχώς κανένας αρμόδιος δεν είναι σε θέση να επιβληθεί. Δυστυχώς τα ΤΑΕΠ του ΟΚΥΠΥ βρίσκονται σε μονοπωλιακό καθεστώς και λειτουργούν με μειωμένα έσοδα κατόπιν συμφωνιών με τον ΟΑΥ.

Όλα τα βλέπουν με το χρήμα

- Οι ειδικευόμενοι ιατροί υποχρεώνονται να βγάλουν το φίδι από την τρύπα με όσες γνώσεις διαθέτουν:
- Να αξιολογήσουν όλα τα περιστατικά που προσέρχονται στα ΤΑΕΠ.
- Να ανταποκριθούν και να καταγράψουν το ιστορικό του ασθενή και να διερευνήσουν το περιστατικό με όλους τους πόρους που διαθέτει το ΤΑΕΠ στο νοσοκομείο.
- Οι ειδικοί ιατροί καλούνται για όλες αυτές τις παρακλίνιες εξετάσεις και δεν συνεργάζονται ή δεν κάνουν όσα ζητούν οι ειδικευόμενοι ιατροί για ασφάλεια του ασθενή.

- Μετά τις 12 το βράδυ δεν εκτελούνται παραπεμπτικά, δεν ενοχλείται ο ειδικός ιατρός, εκτός κι αν είναι πολυτραυματίας, έτσι ο ασθενής πεθαίνει. Οι υπόλοιποι ασθενείς αναμένουν για ώρες για την επαναξιολόγησή τους στο τμήμα κρατώντας την πολύτιμη κλίνη για ένα επείγον περιστατικό.

Ένας νέος οργανισμός που τα μετρά όλα με το χρήμα και αδύνατον να αλλάξει πολιτικές, τακτικές ή νοσοτροπίες. Ένας νέος οργανισμός που με το ίδιο προσωπικό, μπορεί και μειωμένο, απαιτεί περισσότερα από τους ήδη κουρασμένους υπαλλήλους του. Απαιτεί από τους λειτουργούς υγείας να περνούν ηλεκτρονικά όλους τους ασθενείς στο σύστημα και να υποβάλλουν απαιτήσεις στον ΟΑΥ χωρίς γραμματειακό προσωπικό για εξοικονόμηση πολύτιμου χρόνου στο τμήμα τού επαγγελματία υγείας.

Βλέπουμε ανασφάλιστους και ασθενείς που δεν είναι ενταγμένοι στο ΓεΣΥ να καταλήγουν στα ΤΑΕΠ και να αναζητούν βοήθεια γιατί δεν έχουν πού αλλού να αποταθούν. Τα εντάλματα για υποχρεωτική εξέταση καταλήγουν στα επείγοντα, οι υπό κράτηση ασθενείς και πολλές ομάδες ασθενών που δεν μπορούν να εξυπηρετηθούν από το σύστημα, καταλήγουν στα ΤΑΕΠ.

«Η όλη κατάσταση είναι μια ανοικτή πληγή που ό,τι και να κάνεις δεν θα θεραπευτεί»

Κύριοι, δεν είναι αυτό το σύστημα που οραματίστηκε ο Κύπριος πολίτης. Όταν ο ασθενής

χρειάζεται τον προσωπικό του γιατρό, πρέπει να έχει τη δυνατότητα να επικοινωνεί μαζί του τις αργίες, τις καθημερινές, τα Σαββατοκύριακα και όχι να καταλήγει στα επείγοντα.

Να προτείνονται και να επιλύονται προβλήματα των χρόνιων ασθενών και όσων είναι κλινήρεις. Για ένα απλό εμπύρετο καταλήγουν στα επείγοντα! Ο ασθενής να προσέρχεται στα επείγοντα γιατί αντιμετωπίζει ένα σοβαρό πρόβλημα και να αναγκάζεται να αναμένει πολλές ώρες γιατί δεν υπάρχει διαθέσιμο κρεβάτι.

Η όλη κατάσταση εξελίσσεται σε πρόβλημα χωρίς λύσεις, σε μια ανοικτή πληγή που ό,τι και να κάνεις δεν θα θεραπευτεί. Όχι γιατί δεν υπάρχει θέληση αλλά γιατί το σύστημα δεν σου επιτρέπει να κάνεις τη δουλειά σου με τον καλύτερο τρόπο προς όφελος του ασθενή σου.

***Οργανωτικός Γραμματέας ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ.**

Η σημαντικότητα της επικοινωνίας στη σχέση ασθενή – νοσηλευτή

Του Χρίστου Χριστοδούλου*



Η επικοινωνία είναι ικανότητα αλλά και δεξιότητα. Άλλοι είναι από τη φύση τους επικοινωνιακοί κι' άλλοι τη διδάσκονται. Το σημαντικότερο, όμως, είναι να χρησιμοποιεί κάποιος τις επικοινωνιακές του δεξιότητες για να δημιουργεί σχέσεις εμπιστοσύνης με τους άλλους.

Αν είσαι καλός στην επικοινωνία σημαίνει ότι έχεις τη δυνατότητα να δημιουργείς ποιοτικές σχέσεις με τους άλλους, μπορεί να γίνεις αποτελεσματικός στην εργασία σου ή ακόμη να έχεις περισσότερες ευκαιρίες στη ζωή σου για ν' ανελιχθείς.

Οι νοσηλευτές/τριες θα πρέπει να γνωρίζουν την αξία και τη μεγάλη σημασία της επικοινωνίας με τους ασθενείς τους.

Όταν κάποιος επικοινωνεί μαζί σου, θέλει να σου εκφράσει πώς αισθάνεται, να σου μεταφέρει την άποψή του ή να εκφράσει μια ιδέα του. Στέλλει το μήνυμά του, κωδικοποιώντας το και μετατρέποντάς το λεκτικά ή εκφραστικά ή ακόμη μόνο με κινήσεις. Από την άλλη, εσύ όταν λαμβάνεις αυτά τα σήματα τα επεξεργάζεσαι και προσπαθείς να τα αποκωδικοποιήσεις, άλλοτε ερμηνεύο-

νάς τα στη σωστή τους διάσταση και άλλοτε λανθασμένα.

Όσοι ασχολούνται με την επικοινωνία πιστεύουν ότι ένα από τα μεγαλύτερα εμπόδια είναι η διαστρέβλωση όσων ακούμε ή λέμε. Πολλές φορές οι προσδοκίες μας, τα συναισθήματά μας, οι πεποιθήσεις μας και πολλά άλλα, πιθανόν να μας οδηγούν σε διαστρέβλωση των μηνυμάτων που μας στέλλουν οι άλλοι.

Οι νοσηλευτές/τριες, ως επαγγελματίες υγείας, που έχουν στενή σχέση με τους

ασθενείς τους και γενικότερα με τον κόσμο, θα πρέπει να γνωρίζουν την αξία και τη μεγάλη σημασία της επικοινωνίας. Βέβαια, αρκετές φορές, δεν είναι τόσο εύκολο όσο νομίζουμε και έτσι συχνότατα είμαστε μάρτυρες είτε βίαιων είτε συγκρουσιακών περιστατικών με τους προϊστάμενους, με τους ασθενείς ή τους συγγενείς τους. Επομένως, απαιτείται εκπαίδευση και μεγάλη προσπάθεια για να εμπλουτίσουμε τις γνώσεις μας σχετικά με τους τρόπους που θα επικοινωνούμε με τους άλλους, ειδικά με έναν ασθενή που παραδίδεται στα χέρια μας για να τον φροντίσουμε.

Αρχίζουμε, λοιπόν, με την προϋπόθεση ότι «Κάθε ασθενής είναι μοναδικός» και θα πρέπει να τον χειριστούμε ανάλογα με την περίπτωση του, το ιατρικό του πρόβλημα, την ηλικία, πολλές φορές και το μορφωτικό του επίπεδο.

Βάλτε τον εαυτό σας στη θέση του ασθενή. Ίσως και να έχετε κοινά στοιχεία, βιώματα, εμπειρίες και απόψεις. Ίσως και να είναι ένας από εσάς. Πατέρας, μητέρα, παιδί, παππούς, εργαζόμενος



ή συνταξιούχος. Είναι σημαντικό να είστε ευαισθητοποιημένοι σε σχέση με τους ρόλους στη ζωή του κάθε ασθενή όταν θα πρέπει να επικοινωνήσετε μαζί τους.

Ξεχωριστή προσωπικότητα

Κάθε ασθενής είναι μία ξεχωριστή προσωπικότητα, με τα θετικά και τα αρνητικά του, αν και η θεραπεία για τη ασθένειά του είναι περίπου η ίδια. Ωστόσο, οι αντιδράσεις του πιθανότατα να διαφέρουν καθώς τα άτομα είναι διαφορετικά, οι σκέψεις, τα συναισθήματα και οι αντιλήψεις τους, τόσο για τη διάγνωση όσο και για τη θεραπεία τους είναι εξίσου διαφορετικά.



Είναι σημαντικό να έχουμε στο μυαλό μας ότι πρέπει να κατανοήσουμε πώς σκέφτονται οι ασθενείς, να φορέσουμε τα δικά τους παπούτσια και να συνεργαστούμε μαζί τους για έναν κοινό σκοπό. Εμείς ως νοσηλεύτες να κάνουμε τη δουλειά μας σωστά και οι άλλοι ως ασθενείς να τύχουν την καλύτερη δυνατή περίθαλψη και φροντίδα.

Ένα άλλο βασικό στοιχείο για την επιτυχή επικοινωνία με τον ασθενή μας είναι εξοικειωθούμε μαζί του, να μάθουμε ποιος είναι και με προσοχή να εξετάσουμε τι είναι σημαντικό για την ασθένεια και θεραπεία του και τι μπορεί να αντιληφθεί ο ίδιος για αυτήν.

Ο/Η νοσηλεύτης/τρια που γνωρίζει καλά τον ασθενή του/της, είναι σε θέση να εντοπίσει αυτές τις ενδείξεις και να αντιδράσει άμεσα και ταχέως,

να δώσει τις κατάλληλες πληροφορίες ή να απαντήσει στις ερωτήσεις του/της, που πολλές φορές περιέχουν φόβο, ανησυχία ή και πανικό.

Είναι επίσης σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι η επικοινωνία μεταξύ νοσηλευτών και ασθενών δεν είναι μια επικοινωνία μεταξύ ισοδύναμων οντοτήτων. Ο νοσηλεύτης είναι ο επαγγελματίας που παρέχει φροντίδα και θεραπεία, ενώ ο ασθενής βρίσκεται στο νοσηλεύτήριο για να λάβει θεραπεία και συχνά για να μάθει πώς να διαχειρίζεται την ασθένεια και τη θεραπεία του.

Υπόδειγμα ανθρώπου

Ένας ασθενής μπορεί να ζει με τη ασθένειά του για πολλά χρόνια, και να ξέρει να τη διαχειρίζεται. Αυτό δεν πρέπει να το υποτιμούμε. Μια σημαντική πτυχή στο όλο θέμα είναι το νοσηλευτικό προσωπικό να αποτελεί υπόδειγμα ανθρώπου σ' όλες τις εκδηλώσεις της ζωής του, κυρίως την επαγγελματική, προστατεύοντας την αξιοπρέπεια του επαγγέλματος και των ανθρώπων που έχει υπό την ευθύνη του. Οφείλει να πράττει ό,τι επιβάλλει τον καθήκον του σύμφωνα με τα επιστημονικά δεδομένα, τις αρχές ηθικής και δεοντολογίας αλλά όσα έμαθε από τις εμπειρίες της ζωής.

Πρώτιστη έγνοια του νοσηλευτή και της νοσηλεύτριας είναι να καλύπτει τις ανάγκες του ανθρώπου ως βιοψυχοκοινωνική και πνευματική οντότητα.

Ιδιαίτερο καθήκον του είναι να φροντίζει τον ασθενή δημιουργώντας το κατάλληλο θεραπευτικό περιβάλλον μέσα στο οποίο να απολαμβάνει τη μέγιστη δυνατή σωματική, ψυχική και πνευματική υγεία και να ικανοποιεί τις ανάγκες του/της.

Επίσης, οφείλει να σεβαστεί την προσωπικότητα του/της ασθενή/ούς και να επιδεικνύει σε όλους τους ασθενείς την ίδια φροντίδα, επιμέλεια και αφοσίωση.

Όταν ξεκινάμε μια συζήτηση με έναν/μια ασθενή είναι απαραίτητο να ξέρουμε ότι η επικοινωνία

μαζί του/της θα πρέπει να είναι σαφής, συνοπτική και να γίνεται σε γλώσσα που να την καταλαβαίνει ώστε να μην αισθάνεται άγχος.

Με την καλή επικοινωνία:

- Προωθείται ειλικρινής διάλογος.
- Μειώνεται ο φόβος και η σύγχυση.
- Αποτρέπεται η παρανόηση ή διαστρέβλωση γεγονότων σε σχέση με την ασθένειά του/της.
- Επιτρέπεται στους ασθενείς να συνεργάζονται και να λαμβάνουν τις ενδεικνυόμενες αποφάσεις σχετικά τη θεραπεία τους.

Σκεφτείτε τι θέλετε να πείτε και με ποιο τρόπο θα το πείτε. Μιλήστε ευθέως και ακούστε τι θέλει να σας πει ο ασθενής. Με τη μη λεκτική επικοινωνία μπορείτε να βοηθήσετε ενώ με τη γλώσσα του σώματος μπορείτε να κρίνετε εάν είναι έτοιμος/η να μιλήσει για τις ανησυχίες του/της. Αν όχι, δώστε του χρόνο για να αποδεχθεί την ασθένειά του και να μιλήσει.

Εσείς επιλέγετε τον τρόπο που θα επικοινωνήσετε. Η καλή επικοινωνία επιτρέπει στους ασθενείς να δουν τους εαυτούς τους ως πλήρη και εξίσου σημαντικό συμμετέχοντα στη θεραπευτική διαδικασία.

Θα πρέπει, λοιπόν, οι ασθενείς να ενθαρρύνονται να υποβάλλουν ερωτήσεις, ώστε να μπορούν να διαχειρίζονται μόνοι τους και αποτελεσματικά την ασθένειά τους.

Κάποιοι ασθενείς μπορεί να έχουν πληροφόρηση από άλλες πηγές (όπως το διαδίκτυο) και αυτό μπορεί να αυξήσει την ανησυχία τους και να επηρεάσει την έκβαση της νόσου τους λόγω ελλιπούς συμμόρφωσης στις ιατρικές οδηγίες.

Είναι σημαντικό να ενθαρρύνεται ο διάλογος και να αντιμετωπίζονται οι απορίες με ειλικρίνεια και σαφήνεια.

Είναι σύνηθες και ηθικά σωστό να τηρείται μια ισορροπία στη σχέση με τον ασθενή και να μην δημιουργείται υπερβολική οικειότητα στο πλαίσιο μιας επαγγελματικής σχέσης.



Ωστόσο, η ειλικρινής επικοινωνία και η σωστή πληροφόρηση είναι απαραίτητες για την καλύτερη διαχείριση της νόσου και για την ψυχική υγεία του ασθενούς.

Σύμμαχος του ασθενή

Όπως οι νοσηλεύτριες προσπαθούν με ό,τι μέσα διαθέτουν αλλά και σε δύσκολες συνθήκες όπως η υποστελέχωση να αναπτύξουν κάθε μορφή καλής επικοινωνίας, θα πρέπει αντίστοιχα και ο ασθενής και το οικογενειακό και φιλικό του περιβάλλον να βοηθηθούν ώστε να αναπτύξουν την ικανότητα να εκφράζονται και να επικοινωνούν με τους επαγγελματίες υγείας με το σωστό τρόπο και να έχουν πάντα στον νου ότι οι επαγγελματίες υγείας είναι σύμμαχοί τους και βρίσκονται στο ίδιο στρατόπεδο μαζί τους. Αυτό μπορεί να γίνει με την ενεργοποίηση άλλων ομάδων επαγγελματιών υγείας που ο ρόλος τους είναι πολύ σημαντικός, όπως είναι οι κλινικοί ψυχολόγοι.

Συνεπώς, η επικοινωνία αποτελεί το άλφα και το ωμέγα μέσα στα νοσηλευτήρια, άρα πρώτα ως λαός πρέπει να αναπτύξουμε τη σωστή κουλτούρα για το θέμα αυτό, ώστε όλοι από τη θέση που βρισκόμαστε είτε ως νοσηλεύτριες είτε ως ασθενείς ή ακόμη ως οικογένεια να συμβάλουμε παραγωγικά με στόχο την αποθεραπεία κάθε ανθρώπου που βρίσκεται σε δύσκολη θέση λόγω ασθένειας.

*** Ταμίας ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ.**



Η υποστελέχωση των νοσηλευτηρίων οδηγεί σε μειωμένη φροντίδα

Του Θεόδωρου Πετέλη*

Το νοσηλευτικό προσωπικό έχει αποδείξει στην πράξη ότι είναι η κορωνίδα ενός συστήματος υγείας, ειδικότερα της δημόσιας υγείας. Τα παραδείγματα είναι πολλά και τεκμηριωμένα και έχουν αποδείξει στην πράξη ότι οι νοσηλευτές και οι νοσηλεύτριες αποτελούν τον βασικό πυλώνα και τον κινητήριο μοχλό της εφαρμογής του φιλόδοξου σχεδίου υγείας, όπως είναι το Γενικό Σχέδιο Υγείας.

Παρά τη συνέπεια, τις φιλότιμες προσπάθειες και τον επαγγελματισμό, ακούμε πολύ συχνά περιστατικά τα οποία δεν τιμούν το επάγγελμα και τα οποία καταδικάζουμε. Ωστόσο, ένας από τους λόγους των ατυχών περιστατικών είναι και η υποστελέχωση των νοσηλευτηρίων του ΟΚΥΠΥ.

Η συντεχνία μας εδώ και χρόνια αγωνίζεται σταθερά για σύγχρονες και ασφαλείς αναλογίες νοσηλευτών/τριών ανά ασθενή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα στις δομές του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

Αναγνωρίζουμε ότι οι πολίτες της χώρας που επισκέπτονται τις δημόσιες δομές εκφράζουν τη δυσαρέσκειά τους ως λήπτες των υπηρεσιών υγείας, για αδιάφορο προσωπικό ή για μειωμένη φροντίδα υγείας. Θεωρούμε πως ένας από τους κύριους λόγους αυτής της κατάστασης είναι η υποστελέχωση των δομών από νοσηλευτές/νοσηλεύτριες.

Αυτό αποδεικνύεται και από σχετικές μελέτες

σύμφωνα με τις οποίες οι επαρκείς αναλογίες νοσηλευτών - ασθενών συμβάλλουν στη μείωση των επιπλοκών, μειώνουν το χρόνο νοσηλείας, βελτιώνουν την ποιότητα φροντίδας υγείας, μειώνουν το κόστος νοσηλείας:



Σε νοσοκομεία όπου δεν τηρείται η ενδεδειγμένη αναλογία νοσηλευτή προς ασθενή:

- Υπάρχει αυξημένη πιθανότητα μεγαλύτερης θνησιμότητας από ό,τι σε νοσοκομεία που τηρείται η αναλογία
- Ασθενείς σε υποστελεχωμένα τμήματα παρουσιάζουν αυξημένο δείκτη θνησιμότητας.
- Νοσοκομεία με χαμηλό δείκτη νοσηλευτικής στελέχωσης εμφανίζουν υψηλότερα ποσοστά καρδιακής ανακοπής, πνευμονίας, ουρολοιμώξεων, και διάφορα γεγονότα που αυξάνουν τον χρόνο νοσηλείας των ασθενών.
- Η νοσηλευτική υποστελέχωση είναι κομβικής σημασίας στη διασπορά λοιμώξεων από σταφυλόκοκκο ανθεκτικό στη μεθικιλίνη.

Συνέχεια στη σελίδα 11



Οι ελλείψεις σε νοσηλευτικό προσωπικό δημιουργούν σοβαρές συνέπειες στην ποιότητα φροντίδας υγείας και στην ασφάλεια των ασθενών.

Η ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ. καταβάλλει συντονισμένες προσπάθειες σε όλα τα κέντρα λήψης αποφάσεων για να αναδείξει τη σημαντικότητα της ασφαλούς στελέχωσης τόσο ποσοτικά (αναλογία νοσηλευτών /ασθενών) όσο και ποιοτικά (νοσηλευτική εκπαίδευση), απαιτώντας επαρκείς προσλήψεις νοσηλευτικού προσωπικού για μπορούν οι πολίτες να έχουν ασφαλή ποιοτική και αξιοπρεπή νοσηλευτική φροντίδα και οι νοσηλευτές/τριες να εργάζονται σε ένα ασφαλή χώρο.

Σύμφωνα με έρευνα του ΠΑΣΥΝΜ «οι ασθενείς σε υποστελεχωμένα νοσηλευτήρια έχουν μεγαλύτερη παραμονή στο νοσοκομείο. Επιπρόσθετα, ανάμεσα στους παθολογικούς ασθενείς, η μεγαλύτερη αναλογία φροντίδας από εγγεγραμμένους νοσηλευτές (σε ώρες κατά ημέρα), συνδέεται με μικρότερη παραμονή στο νοσοκομείο καθώς και μικρότερη συχνότητα επιπλοκών όπως κατακλίσεις, ουρολοιμώξεις, πνευμονία, καταπληξία, καρδιακή ανακοπή και αιμορραγία του πεπτικού.

Η σωστή στελέχωση των νοσηλευτικών τμημάτων, συμβάλλει και στην επαγγελματική ικανοποίηση του νοσηλευτικού προσωπικού».

Θεωρούμε ότι το θέμα της υποστελέχωσης θα τεθεί στις προτεραιότητες της νέας κυβέρνησης, του Προέδρου Χριστοδουλίδη και της Υπουργού Υγείας.

Αν θέλουμε να υπερηφανευόμαστε για την κοινωνική κατάκτηση του ΓεΣΥ πρέπει πρώτιστα να δούμε πώς διασφαλίζεται η σωστή και επαρκής στελέχωση των νοσηλευτηρίων και μετά να μιλούμε με περηφάνεια για κοινωνική κατάκτηση!

*** Εκπρόσωπος Τύπου ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ.**



ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ.: «Διεκδικούμε την απόδοση της Α.Τ.Α. στο 100%»

Του Θεόδωρου Τράπαλη*

Η ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ. διεκδικεί το δικαίωμα της επαναφοράς της Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής (Α.Τ.Α.) στο 100%. Στο πλαίσιο των προσπαθειών μας έχουμε συμπορευτεί με άλλες ανεξάρτητες συντεχνίες από το δημόσιο, ημιδημόσιο και ιδιωτικό τομέα, και πετύχαμε να αποτελέσουμε μέρος της διαδικασίας με όλες τις άλλες συντεχνίες όπως ΣΕΚ, ΠΕΟ, ΔΕΟΚ, ΠΟΕΔ, ΟΕΛΜΕΚ, ΠΑΣΥΔΥ και ΠΑΣΥΚΙ.

Παρόλα αυτά το 2013, λόγω της οικονομικής κρίσης, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις αναγνωρίζοντας τις οικονομικές δυσκολίες του κράτους, συμφώνησαν στην αναστολή της Α.Τ.Α. για τα επόμενα χρόνια.

Το 2017, με την επαναφορά της οικονομικής ανάκαμψης, επιτεύχθηκε μια μεταβατική συμφωνία μεταξύ των κοινωνικών εταίρων. Έτσι, το 2018 επανήλθε η Α.Τ.Α. στο 50% της αύξησης του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή και με απόδοσή της μία φορά αντί δύο φορές τον χρόνο, δεδομένου ότι, κατά το δεύτερο και τρίτο τρίμηνο του έτους, επιτυγχάνεται θετικός ρυθμός ανάπτυξης.

Αποκατάσταση αγοραστικής αξίας

Η Α.Τ.Α. έχει ως στόχο να αποκαταστήσει τη μείωση της αγοραστικής αξίας των μισθών έναντι των πληθωριστικών τάσεων που, όταν αυτό συμβαίνει, μειώνεται η ικανότητα των εργαζομένων να έχουν ένα αξιοπρεπές βιοτικό επίπεδο.

Αυτό που ζητούμε σήμερα, ως ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ., είναι την πλήρη αποκατάστασή της, κάτι το οποίο θα επιβαρύνει μόνο 1% το κόστος των προϊόντων.

Η εργοδοτική πλευρά αρνείται να τηρήσει τα συμφωνηθέντα και, αντί αυτών, μεθοδεύει τρόπους περαιτέρω αλλοίωσης του θεσμού, μέχρι πλήρους κατάργησής της, κάτι το οποίο θα είναι σε βάρος της ευημερίας των εργαζομένων και το οποίο μας βρίσκει αντίθετους.

Η εργοδοτική πλευρά εστιάζει με βασικό επιχειρημά της ότι, η αναπροσαρμογή των μισθών λόγω αύξησης των τιμών, αυξάνει το κόστος των επιχειρήσεων και στη συνέχεια το πρόσθετο κόστος υποχρεώνει τις εταιρείες να αυξήσουν



Η απόδοση της Α.Τ.Α. στον εργαζόμενο είναι μια διορθωτική πρόνοια και δικαίωμα έναντι κάθε πληθωριστικής αύξησης, η οποία επηρεάζει αρνητικά τον μισθό του εργαζόμενου.

Ένας θεσμός που πρωτοεφαρμόστηκε πριν 80 χρόνια και είναι μια από τις σημαντικότερες κατακτήσεις των εργαζομένων, που κερδήθηκε μετά από την επίμονη προσπάθεια του συνδικαλιστικού κινήματος και εφαρμόζεται από το 1944.

Η Α.Τ.Α. αποτέλεσε και συνεχίζει να αποτελεί, το βασικό εργαλείο για τη σταθεροποίηση του κυπριακού συστήματος εργασιακών σχέσεων.

περαιτέρω τις τιμές των προϊόντων τους, μειώνοντας την ανταγωνιστικότητά τους. Με βάση την προσέγγιση αυτή, η αλυσιδωτή μετακύληση αυξήσεων δημιουργεί ένα φαύλο κύκλο πληθωρισμού και η μια αύξηση φέρνει την άλλη, θεωρώντας την ανασταλτικό παράγοντα στην ανάπτυξη.

Το εργατικό κόστος

Θεωρούμε ότι σκόπιμα η εργοδοτική πλευρά αγνοεί ότι το εργατικό κόστος αποτελεί μόνο το 25% της οικονομίας και το ποσοστό στη βιομηχανία είναι ακόμη μικρότερο. Αυτό σημαίνει ότι τυχόν αύξηση της Α.Τ.Α. κατά 2% ή 5% θα επιφέρει αύξηση μόνο 0.5% ή 1.25% στο συνολικό κόστος του προϊόντος, το οποίο δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως παράγοντας μείωσης της ανταγωνιστικότητας, με αποτέλεσμα η Α.Τ.Α. να επηρεάζει σε πολύ μικρό βαθμό το κόστος παραγωγής, το οποίο εύκολα αντισταθμίζεται από τις ομαλές εργατικές σχέσεις και την αύξηση της παραγωγικότητας, όταν το εργατικό δυναμικό είναι ικανοποιημένο.

Ως συντεχνία όλα αυτά τα χρόνια έχουμε επιδείξει υπεύθυνη στάση για χάριν ευρύτερα της οικονομίας και της εργασιακής ειρήνης.

Αυτή η υπευθυνότητα φαίνεται ότι έχει εκληφθεί ως αδυναμία και έχει επιτρέψει την εργοδοτική πλευρά να θέτει στο στόχαστρό της όλους τους θεσμούς παραχώρησης των ωφελημάτων των εργαζομένων. Ομόφωνα το συνδικαλιστικό κίνημα είναι αποφασισμένο να διεκδικήσει την εφαρμογή όλων των συμφωνιών και δικαιωμάτων των εργαζομένων, που πηγάζουν από τις συλλογικές συμβάσεις και τις εκάστοτε συμφωνημένες πρακτικές.

Η εργασιακή ειρήνη

Η συντεχνία μας θεωρεί ότι η διατήρηση του θεσμού της Α.Τ.Α., με ταυτόχρονη την πλήρη απόδοσή της, όπως ίσχυε πριν το 2012, θα συμβάλει θετικά στην οικονομία, την κοινωνική συνοχή και την εργασιακή ειρήνη.

Η συμπόρευση της συντεχνίας μας για πραγματοποίηση Παγκύπριας απεργιακής κινητοποίησης,



στις 26 Ιανουαρίου 2023, με τις υπόλοιπες συνδικαλιστικές οργανώσεις, αποτελεί μονόδρομο για να υπερασπιστεί τα εργασιακά θέσμια μετά και το αδιέξοδο που έχει επέλθει με την εργοδοτική πλευρά.

Στις 26 Ιανουαρίου 2023 κληθήκαμε να προασπίσουμε τα δικαιώματά μας εναντίον των εργοδοτικών συμφερόντων.

Να διασφαλίσουμε το αυτονόητο, την επαναφορά της Α.Τ.Α για όλους, με τη σωστή φιλοσοφία της.

Μια φιλοσοφία η οποία έχει καταστρατηγηθεί τα τελευταία 10 χρόνια από τα οικονομικά συμφέροντα της εργοδοτικής πλευράς.

Ζητάμε την επαναφορά και απόδοση της Α.Τ.Α. που στόχο έχει τη στήριξη του εργαζόμενου και το οικογενειακό του εισόδημα, με αποτέλεσμα την ανάπτυξη και την ευημερία όλης της κοινωνίας και όχι των ολίγων.

* Μέλος Δ.Σ. ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ.

«Δεν θα επιτρέψουμε εκπτώσεις στα θέματα εργασίας, υγείας και ασφάλειάς μας»

Απολογισμός 2022 Δ.Σ. ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ.



Το 2022 ήταν μια δύσκολη χρονιά για τους επαγγελματίες υγείας και για ολόκληρη την ανθρωπότητα. Οι νοσηλεύτριες/νοσηλεύτριες πρόταξαν με σθένος τον επαγγελματισμό και τον αλtruισμό τους και κάλυψαν τα κενά που παρουσιάστηκαν από την ελλιπή διαχείριση και αντιμετώπιση εργασιακών θεμάτων και προβλημάτων από τον ΟΚΥΠΥ.

Η ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ. κλήθηκε, γι' ακόμη μια φορά, να αντιμετωπίσει αρνητικές καταστάσεις και συμπεριφορές της εργοδοσίας, οι οποίες επιβάρυναν το νοσηλευτικό έργο.

Τα δημόσια νοσηλευτήρια και γενικότερα το σύστημα υγείας συνεχίζουν να καταγράφουν μεγάλες προκλήσεις και πιέσεις, όπως υποστελέχωση αρκετών τμημάτων, άνοιγμα νέων Μονάδων χωρίς το επαρκές προσωπικό, νοσηλεύτριες δύο ταχυτήτων και χωρίς συλλογικές συμβάσεις και καλύψεις.

Ως συντεχνία, διεκδικούμε καλύτερες συνθήκες εργασίας για το νοσηλευτικό προσωπικό σε όλες

τις δομές (Εσωτερικές και εξωτερικές) και λοιπές υπηρεσίες του ΟΚΥΠΥ.

Κατά την υπό ανασκόπηση χρονιά, η συντεχνία μας προχώρησε στη λήψη μέτρων στα κατά τόπους νοσηλευτήρια του ΟΚΥΠΥ, στο πλαίσιο της άσκησης πίεσης γι' αντιμετώπιση και επίλυση των προβλημάτων λόγω της κάκιστης διοικητικής διαχείρισης των αρμοδίων του ΟΚΥΠΥ στα νοσοκομεία.

Νεοεισερχόμενοι

Η συντεχνία συνεχίζει να δίνει μάχες σε πολλά μέτωπα για τους νεοεισερχόμενους νοσηλεύτριες/τριες στον ΟΚΥΠΥ για κατοχύρωση των εργασιακών τους δικαιωμάτων: εργασιακά δικαιώματα τα οποία με τα υφιστάμενα ατομικά συμβόλαια και τις ασαφείς ως και ελλιπείς πρόνοιες που τα διέπουν, λειτουργούν σε βάρος του νεοεισερχόμενου προσωπικού.



Η σύναψη συλλογικής σύμβασης με την εργοδοτική πλευρά και η δημιουργία Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών αποτελεί μονόδρομο για τη συντεχνία μας για το επόμενο διάστημα.

Συνέχεια στη σελίδα 15



Νοσοκομείο Αθαλάσσης

Επίσης, η ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ. έκανε διάφορες παρεμβάσεις σε σχέση με το Νοσοκομείο Αθαλάσσης, ένα νοσηλευτήριο που λειτουργεί σε άθλιες και επικίνδυνες συνθήκες εργασίας για το νοσηλευτικό προσωπικό.

Η ανάπτυξή του, παρόλο που έχει αποφασιστεί από τις υπηρεσίες του κράτους, ακόμη να ξεκινήσει και ως αποτέλεσμα το νοσηλευτικό προσωπικό και οι ασθενείς του να δέχονται τις αρνητικές συνέπειες.

Η υπερπληρότητα των θαλάμων συνεχίζει να καλύπτεται με το υπάρχον υποστελεχωμένο νοσηλευτικό προσωπικό.

Η ανάπτυξη νέων δομών γι' αποσυμφόρηση της υπάρχουσας κατάστασης δεν θα αλλάξει κάτι ριζικά εάν δεν προσληφθεί προσωπικό κι αν δεν στελεχωθούν επαρκώς οι θάλαμοι εσωτερικής νοσηλείας και άλλες δομές.

Επισκέπτριες υγείας

Ακόμη, η συντεχνία αγωνίζεται για την ενίσχυση του ρόλου των Επισκεπτριών Υγείας και για βελτίωση των συνθηκών απασχόλησής τους, για κάλυψη των κενών θέσεων τους, και για την υποστελέχωση και τη βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας των Αστικών και Αγροτικών Κέντρων και της Κοινοτικής Νοσηλευτικής, με βάση τις ανάγκες της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας.

Η συντεχνία μας δεν θα επιτρέψει να γίνουν εκπτώσεις στα θέματα εργασίας, υγείας και ασφάλειας των μελών μας. Θα εντείνει τους

δυναμικούς αγώνες για καλύτερες και ασφαλείς συνθήκες εργασίας και για την αναβάθμιση μονάδων και θαλάμων με επαρκή στελέχωση, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και πρακτικές.



Δράσεις και ενέργειες

Η συντεχνία, στο πλαίσιο των δράσεων και των ενεργειών της για την ανάδειξη και τη βελτίωση του επαγγέλματος της Νοσηλευτικής, συμμετείχε ενεργά σε σημαντικές συνεδριάσεις των Υπουργείων Υγείας, Οικονομικών και Εργασίας, τις Κοινοβουλευτικές επιτροπές Υγείας, Οικονομικών και Εργασίας της Βουλής. Επίσης, συναντήθηκε με εκπροσώπους των κοινοβουλευτικών κομμάτων για θέματα όπως το επαγγελματικό σχέδιο συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των υπαλλήλων του δημόσιου, ευρύτερου δημόσιου τομέα και αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης, την Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή (Α.Τ.Α.), την ανάπτυξη στρατηγικών σχεδιασμών για τον χώρο της υγείας εντός του ΓεΣΥ κ.ά.

Τέλος, η συντεχνία εντός του 2022 πραγματοποίησε συναντήσεις με τους υποψήφιους Προέδρους της Κυπριακής Δημοκρατίας, και στους οποίους παρουσιάστηκαν και αναπτύχθηκαν οι θέσεις μας για την ανάπτυξη, τη βελτίωση και τη διασφάλιση του επαγγέλματος και των εργασιακών συνθηκών μας.

Το πλήρες κείμενο του απολογισμού της δράσης και των ενεργειών της συντεχνίας, κατά τη διάρκεια του έτους 2022, μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα της ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ.

(<https://pasyno-cyprus.com/2023/01/18/%ce%b1%ce%af%cf%84%ce%b7%ce%bc%ce>)

Η ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ. ζητά πρόωρη συνταξιοδότηση με πλήρεις απολαβές και ανθυγιεινό επίδομα

Η ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ., στο πλαίσιο της διεκδίκησης της θεσμικής αναγνώρισης της ανθυγιεινής εργασίας και της πρόωρης συνταξιοδότησης με πλήρεις απολαβές για το νοσηλευτικό προσωπικό, παρουσίασε στα κοινοβουλευτικά κόμματα τους λόγους διεκδίκησης του δίκαιου αιτήματός μας.

Είναι γεγονός ότι, οι συνθήκες εργασιακής απασχόλησης, οι ώρες εργασίας, η μισθολογική κατάσταση και το συνταξιοδοτικό καθεστώς αποτελούν μείζονα ζητήματα κοινωνικοπολιτικής και οικονομικής σημασίας.

Το νοσηλευτικό προσωπικό είναι εκτεθειμένο στα βιολογικά υγρά των ασθενών και κινδυνεύουν από μεταδιδόμενα νοσήματα

Υπ' αυτήν την έννοια, η ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ. θεωρεί ότι η ανθυγιεινή εργασία σχετίζεται με την καθημερινή έκθεση των νοσηλευτών/τριών σε ένα περιβάλλον στο οποίο καλούνται να νοσηλεύουν ασθενείς με διαφορετικών τύπων ασθενειών, να βρίσκονται σε συνεχή έκθεση από χημικούς και βιολογικούς παράγοντες και σε ιογενείς καταστάσεις και πολλούς άλλους επαγγελματικούς κινδύνους που επηρεάζουν βραχυπρόθεσμα ή και μακροπρόθεσμα, την ψυχοσωματική κατάστασή τους.

Γενικά, οι επιπτώσεις της έκθεσης στους επαγγελματικούς κινδύνους στην υγεία των εργαζομένων στα νοσοκομεία και στις λοιπές δομές της υγείας, περιλαμβάνουν την εμφάνιση συμπτωμάτων και επαγγελματικών παθήσεων, εργατικών ατυχημάτων, αυξημένων απουσιών, πρόωρων συνταξιοδοτήσεων και υποβάθμιση της ποιότητας ζωής των εργαζομένων.

Συνταξιοδότηση

Η ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ. ζητά και διεκδικεί, λόγω του ανθυγιεινού περιβάλλοντος στο οποίο εκτελούν το

καθήκον τους οι νοσηλευτές/τριες, πρόωρη συνταξιοδότηση με πλήρεις απολαβές και την εφαρμογή της καταβολής του ανθυγιεινού επιδόματος για το νοσηλευτικό προσωπικό.

Η προφανής δικαιολογητική βάση απόδοσης του εν λόγω οφέλους για πρόωρη συνταξιοδότηση με πλήρεις απολαβές και εφαρμογή του ανθυγιεινού επιδόματος, βρίσκεται στην παροχή υπηρεσιών από το νοσηλευτικό προσωπικό, στους ιδιαίτερους εργασιακούς χώρους, στις ιδιαίτερες συνθήκες κατά την εργασία και στις υψηλές απαιτήσεις κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους στα Νοσοκομεία Γενικά και Ειδικά (Μακάρειο), στο Νοσοκομείο Αθαλάσσης και τα Κέντρα Ψυχικών μονάδων, στις πρωτοβάθμιες υπηρεσίες, στα Κέντρα Υγείας, στην Υπηρεσία των Επισκεπτριών Υγείας και της Υπηρεσίας Ασθενοφόρων (διασώστες) και στην καθημερινή επαφή τους με ασθενείς κάθε τύπου.



Ειδικότερα, η Νοσηλευτική είναι μια ξεχωριστή επιστήμη και επάγγελμα, που στοχεύει στην πρόληψη, βελτίωση και αποκατάσταση των ασθενών από κάθε ασθένεια και άλλες διαταραχές βοηθώντας τον άνθρωπο σε όλη τη διάρκεια της ζωής του να παραμείνει λειτουργικός και ενεργό μέλος της κοινωνίας.

Συνέχεια στη σελίδα 17

Οι νοσηλευτές εργάζονται σε ατομικό και σε ομαδικό επίπεδο, αυτοδύναμα ή σε συνεργασία με ιατρούς και άλλες επαγγελματικές ομάδες, φροντίζοντας ολιστικά κάθε ένα από τους ασθενείς.

Νοσηρό περιβάλλον

Οι νοσηλευτές/τριες εργάζονται σε ιδιαίτερα νοσηρά περιβάλλοντα καθώς είναι απόλυτα αναγκαία η καθημερινή και άμεση επαφή με τον/την ασθενή, εκθέτοντας τους εαυτούς τους στα βιολογικά υγρά των ασθενών (σταγονίδια αναπνοής, σίελος, βλέννες, ιδρώτας, ούρα, αίμα) κινδυνεύοντας από μεταδιδόμενα νοσήματα όπως είναι οι ιοί ηπατίτιδας, μηνιγγίτιδας, ο ιός HIV και από αερογενώς μεταδιδόμενους ιούς (φυματίωση, Covid – 19, SARS κ.ά.).

Επιπλέον, σε κλινήρεις καταστάσεις και σε περιπτώσεις κινητικής αναπηρίας των ασθενών, οι νοσηλευτές/τριες υποβάλλουν το σώμα τους σε κόπωση για την κινητοποίηση ή και την άρση των ασθενών, και πολλές φορές οδηγούνται σε επώδυνες παθήσεις μυοσκελετικού συστήματος (κοίλες σπονδυλικής στήλης, τενοντίτιδες κ.ά.).

Αξίζει να αναφερθεί ότι εντοπίζονται και άλλες επαγγελματικές παθήσεις μεταξύ του νοσηλευτικού προσωπικού, όπως είναι ψυχικές διαταραχές (άγχος και εξουθένωση), δερματίτιδες εξ' επαφής και αναπνευστικές παθήσεις (άσθμα).

Ο βαθμός έκθεσης του νοσηλευτικού προσωπικού στους επικίνδυνους παράγοντες και κινδύνους, σχετίζεται αναγκαστικά με τον ρυθμό εργασίας, με την τήρηση ή μη των ελαχίστων προδιαγραφών για την οργάνωση του χρόνου απασχόλησης, την ένταξη σε κυκλικό (κυλιόμενο) ωράριο και με την επάρκεια νοσηλευτικού προσωπικού για την εκτέλεση των ανθυγιεινών διεργασιών.

Η συντεχνία μας υπογραμμίζει ότι το νοσηλευτικό προσωπικό κατά την άσκηση τού καθήκοντος και της ευθύνης που φέρουν έναντι των ασθενών, θέτουν τον εαυτό τους σε μια διαρκή έκθεση κινδύνων. Οι κίνδυνοι αυτοί, αν και μπορούν να εντοπιστούν, να αξιολογηθούν και σε κάποιο



βαθμό να ελεγχθούν, δεν μπορούν να εξαλειφθούν, παρά τα οποιαδήποτε μέτρα προφύλαξης που λαμβάνονται για τον έλεγχο των κινδύνων και την έκθεση τού προσωπικού. (Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμοι 1996 έως 2020).

Λαμβάνοντας υπόψη αθροιστικά τους κινδύνους και τους βλαπτικούς παράγοντες μπορεί να γίνει αντιληπτό η αρνητική επίδραση που έχουν στην υγεία των νοσηλευτών/τριών, αναπτύσσοντας επαγγελματικές ασθένειες πολλές φορές αργά, βαθμιαία και μετά από μακροχρόνια έκθεση έστω και με χαμηλές δόσεις στον βλαπτικό παράγοντα.

Σύμφωνα με τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας στοιχεία για την Ε.Ε. – 27 καταδεικνύουν ότι ο καρκίνος αποτελεί την πρώτη αιτία θνησιμότητας που συνδέεται με την εργασία, ακολουθούμενος από καρδιοαγγειακά και αναπνευστικά νοσήματα, ενώ τα εργατικά ατυχήματα είναι υπεύθυνα για ένα μικρό μόνο μέρος των θανάτων. (Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 2011 σχετικά με την ενδιάμεση αναθεώρηση της ευρωπαϊκής στρατηγικής 2007-2012 για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία (2011/2147(INI))

Καταληκτικά, η συντεχνία μας θεωρεί ότι είναι μείζονος σημασίας για το νοσηλευτικό προσωπικό το δικαίωμα εφαρμογής και καταβολής του ανθυγιεινού επιδόματος αλλά και της πρόωρης συνταξιοδότησης με πλήρεις απολαβές.

ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ.: «Τερματισμός αποκοπής επί του 13ου μισθού και αναδρομική καταβολή των ποσών»

Η συντεχνία μας επικοινωνήσε με τον ΟΚΥΠΥ, μετά από παράπονα μελών μας για την αποκοπή ποσοστού επί του 13ου μισθού για το 2022, έθεσε το θέμα της εσφαλμένης ερμηνείας της νομοθεσίας από τον οργανισμό.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία, η περίοδος απουσίας λόγω ασθένειας είναι δεδουλευμένος χρόνος, ανεξάρτητα αν ο εργοδοτούμενος έχει απολαβές ή όχι κατά την περίοδο αυτή και ως δεδουλευμένος χρόνος υπολογίζεται για σκοπούς πληρωμής του 13ου μισθού.



Αποσαφηνίζεται ότι, ο 13ος μισθός θα πρέπει να πληρώνεται ακέραιος στις περιπτώσεις που ένας εργοδοτούμενος απουσιάζει με άδεια ασθένειας χωρίς απολαβές εντός του υπό αναφορά έτους.

Η συντεχνία στηριζόμενη στην γνωμάτευση του νομικού της συμβούλου ζήτησε όπως ο Οργανισμός τερματίσει την εσφαλμένη διαδικασία αποκοπής που εφάρμοσε και να καταβάλει αναδρομικά τα οφειλόμενα ποσά στους επηρεαζόμενους συναδέλφους.

Ο ΟΚΥΠΥ με επιστολή του αναγνώρισε το λάθος της διαδικασίας που ακολούθησε και ενημέρωσε ότι θα τερματίσει τις οποιεσδήποτε αποκοπές και θα καταβάλει αναδρομικά τα ποσά που αποκόπηκαν.

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ ΣΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ.

Η συντεχνία, στο πλαίσιο της συνεργασίας με το ταξιδιωτικό πρακτορείο TOP KINISIS, ενημερώνει τα μέλη της ότι προσφέρεται επιχορηγούμενη δήμερη κρουαζιέρα.

Η διάρκεια της κρουαζιέρας είναι 7 βράδια με αναχώρηση και επιστροφή το λιμάνι της Λεμεσού.

Οι αναχωρήσεις θα είναι κάθε Παρασκευή από 28/4/2023 μέχρι 27/10/2023, με το κρουαζιερόπλοιο MSC Musica.

Απαραίτητη προϋπόθεση η συμπλήρωση του εντύπου κράτησης κρουαζιέρας και το οποίο θα πρέπει να αποσταλεί μέχρι 31 Μαρτίου 2023 στο (Fax) 22379611. Τηλέφωνο επικοινωνίας για επιβεβαίωση και πληροφορίες στο 22379610.

2

Φωτογραφία πλοίου



Περιγραφή

Έτος Κατασκευής: 2006 (ανακίνηση 2019) • 92.409 τόνοι • 3.233 Επισκέπτες • 16 Καταστρώματα • 5 Εστιατόρια • 10 Μπαρ/καφέ • 3 πισίνες • 4 Τρακούζ • ΣΠΑ • Θέατρο (1.123 θέσεις) • Καζίνο • Λίβουσα χαρτοπαίγνιου • Δισκοθήκη • Βιβλιοθήκη • Ίντερνετ καφέ • Κατάστημα οδοντολόγων • Μπουτίκ • Κλαμπ για παιδιά και εφήβους • Γυμναστήριο • Γρήγορο μπάσκετ, τένις και βόλεϊ • Μίνι γκολφ • Shuffleboard.

Αρμεολόγια κρουαζιέρας

ΜΕΡΑ	Αρμεολόγια	Αφίξη	Αναχώρ.
Παρ.	Λεμεσός - Κύπρος	-	14:00
Σαβ.	Μύκονος - Ελλάδα	16:00	-
Κυρ.	Μύκονος - Ελλάδα	-	2:00
Κυρ.	Πειραιάς - Ελλάδα	8:00	22:00
Δευ.	Σαντορίνη - Ελλάδα	8:00	18:00
Τρι.	Εφέσος (Κουσανάσσι) - Τουρκία	8:00	18:00
Τετ.	Εν πλω	-	-
Πεμ.	Χάιφα (Ιερουσαλήμ) - Ισραήλ	8:00	20:00
Παρ.	Λεμεσός - Κύπρος	7:00	-

Χάρτης

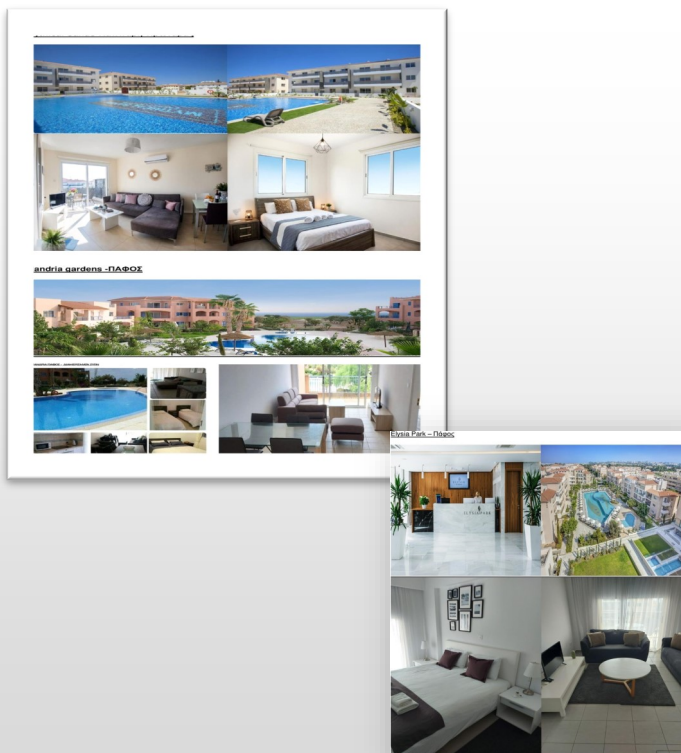


Εξοχικές κατοικίες/διαμερίσματα ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ. προς ενοικίαση τη θερινή περίοδο 2023

Στο πλαίσιο της προσφοράς στα μέλη μας, το Δ.Σ. της συντεχνίας μας έχει έρθει σε συμφωνία για την ενοικίαση διαμερισμάτων με χαμηλό κόστος κατά τη φετινή καλοκαιρινή περίοδο.

Τα διαμερίσματα που θα διατίθενται είναι στις περιοχές του Πρωταρά (Περνέρα), Παραλίμνι (Κάππαρη) και Πάφος.

Σχετικές πληροφορίες για εκδήλωση ενδιαφέροντος και συμπλήρωση των εντύπων αιτήσεων θα είναι προς διάθεση στα κατά τόπους νοσοκομεία και στην ιστοσελίδα της ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ.



Συνεργασία ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ. - MOUSTAKAS TRAVEL TOURS

Η συντεχνία μας, σε συνεργασία με το ταξιδιωτικό γραφείο Moustakas Travel & Tours Ltd, προσφέρει ειδικές τιμές στα μέλη μας για ξενοδοχεία και διαμερίσματα στην Κύπρο για την καλοκαιρινή περίοδο.

Για κρατήσεις στα ξενοδοχεία και για περισσότερες επιλογές απευθύνεστε μόνο στο Moustakas Travel & Tours (κυρ. Μαρίνο) στο τηλέφωνο: 25564333, 99638328.

Οι κρατήσεις γίνονται αναλόγως διαθεσιμότητας χωρίς να γίνει κλήρωση. Παρακαλώ να αναφέρετε ότι είσαστε μέλη της ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ.

Για να ισχύει οποιαδήποτε κράτηση πρέπει να καταβληθεί προκαταβολή ισότιμη της μιας διανυκτέρευσης και να αποστέλλεται συμπληρωμένο το έντυπο προσωπικών στοιχείων. Θα γίνεται επιβεβαίωση μέλους από την ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ. ([έντυπο κράτησης](#))





Με την απόκτηση κάρτας μέλους της ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ. επωφελείστε από τις ολόχρονες προσφορές και εκπτώσεις μέσω των συμβεβλημένων καταστημάτων και αρκετών άλλων επαγγελματικών κατηγοριών.

22^ο

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΠΕΡΙΕΓΧΕΙΡΗΤΙΚΗΣ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ
ΚΥ.ΣΥ.ΝΟ.Χ.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ
ΠΟΙΟΤΗΤΑ
ΑΡΙΣΤΕΙΑ

26-27
ΜΑΪΟΥ
2023

ΠΟΛΥΔΥΝΑΜΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ
ΚΕΝΤΡΟ
ΛΕΥΚΑΡΩΝ

Υπό την αιγίδα
της Υπουργού
Υγείας

kysynox.com

EORNA
Εταιρεία Οργανισμών Νοσηλευτών Ελλάδας

Θα χορηγηθούν
Μόρια Συνεχιζόμενης
Νοσηλευτικής Εκπαίδευσης

ΕΝΕ
ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

16^ο
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ &
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ



Καλαμάτα
17-20 Μαΐου 2023

Moustakas travel & tours ltd
Φραγκλίνου Ρούσβελτ 132 | 3011
| [Λεμεσός](#) | [Επαρχία Λεμεσού](#)

25564333, 25565307

25578270

mtt@cytanet.com.cy